

УРПС Вх. № 12/13. от 2014

**НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ”
КАТЕДРА „ФУТБОЛ И ТЕНИС”**

РЕЦЕНЗИЯ

на проф. Петър Александров Банков, доктор, на дисертационния труд на Цветомир Стефанов Цонев, докторант на редовна форма на обучение в професионално направление 7.6. Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)”

Тема на дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”: „Изследване на методически подходи и средства за начално обучение по тенис на маса при деца от 4 до 7- годишна възраст”

Научен ръководител: доц. Галина Стоянова Очева, доктор

1. Библиографични данни, образователна и професионална дейност на докторанта

Цветомир Стефанов Цонев е роден на 12.08.1979 г. в гр. София. Последователно завършва: средно образование в СУ „Стефан Караджа”, гр. Хасково (1998 г.); висше образование в НСА „Васил Левски” – ОКС „Бакалавър” – специалност тенис на маса (2002 г.); „Магистър” – специалност тенис на маса (2004 г.). През 2009 г. е приет с конкурс за редовен аспирант в ОКС „Доктор” към катедра „Футбол и тенис”.

Повече от 27 години Цветомир Цонев осъществява активна дейност в областта на тениса на маса като: състезател в отбори на спортни клубове на гр. Хасково и НСА „Васил Левски”. Постига призови класирания (индивидуални и отборни) в държавни първенства. През 2008 г. е назначен за хоноруван преподавател, а по-късно и за треньор по тенис на маса в НСА „Васил Левски”. Завоюва призови места в държавни първенства за кадетки, девойки, както и шампионска титла на двойки жени. В момента е играещ треньор на отбора – мъже по тенис на маса на НСА „Васил Левски”, водач в класирането. В продължение на 16 години е член на организационния комитет за провеждането на Международния фестивал по тенис на маса („Албена”).

Докторантът е реализирал публикации, свързани с научно-приложни изследвания за внедряване на иновационни средства и методи за начално обучение по тенис на маса при деца от 4 до 7 години (в социален и програмно-методически аспект).

Цветомир Цонев притежава добра образователна, педагогическа, организационна и професионална подготовка в областта на тениса на маса. Тази солидна основа му дава възможност да проектира и осъществява теоретични и научно-приложни изследвания в областта на тениса на маса.

2. Актуалност, значимост, методология и структура на дисертационния труд

След 1992 г. със създаването на специализирания държавен орган Комитет за младежта и спорта към Министерски съвет на Република България се осъществяват динамични промени в политиката, стратегията и програмирането на физическото възпитание и спорта в страната.

В интензивен регрес се намира изградената и доказала своята социална ефективност (до 1990 г.) Национална система за управление и развитие на физическото възпитание в предучилищните детски заведения (вкл. програма за оптимизиране на двигателния режим и за контрол и оценка на физическата дееспособност). В предучилищните

детски заведения навлязоха тренъори, преподаватели, които предлагат обучение и занимания на децата с различни видове спортно-подготвителни упражнения в свободното време на децата.

Осезателна е потребността от проектиране и експериментиране на съвременна научна система за физическо възпитание (вкл.: методики и средства в социален програмно-методически, психологически, медико-биологически аспект) в предучилищните детски заведения.

От тази позиция дисертационният труд от гледна точка на тематика, методология, научен инструментариум, приложение и стойност на получените резултати е актуален и значим за по-нататъшното управление и развитие на физическото възпитание в предучилищните детски заведения. Той е в съответствие с Концепцията на Министерството на младежта и спорта за насърчаване развитието на спорта за всички в България и Проекта на Стратегия и програма на Министерството на образованието и науката в образователно направление „Физическа култура” (ядра: „Спортно-подготвителна двигателна дейност”; „Физическа дееспособност”; „Игрова двигателна дейност”).

Дисертационният труд на Цветелин Цонев е разработен в обем от 211 стандартни страници. В структурата на труда са включени: въведение; три глави; изводи и препоръки за спортнопедагогическата практика; библиография (вкл. ползвани 128 литературни и документални източници. От тях 104 на кирилица и 24 на латиница); приноси: приложения; анкетна карта; 29 план-конспекта; работни протоколи – 2.

Целта на изследването е: „Създаване и експериментиране на програма за начално обучение по тенис на маса чрез достъпни средства и методи при деца от 4 до 7-годишна възраст”.

За изпълнение на работната хипотеза и целта са формулирани в логическа последователност и взаимосвързаност четири научноизследователски задачи.

Контингентът на изследването включва общо 160 деца на възраст 4–7 години, съответно момчета 68 (42,5%) и момичета 92

(57,5%) от ОДЗ – 30 и 78 в гр. София. Децата – обект на изследване, са разпределени в две групи: експериментална и контролна.

3. Анализ на съдържанието на дисертационния труд

В глава първа на дисертационния труд – „Теоретико-методологична постановка на проблема”, докторантът проучва и анализира от собствена позиция въпроси с първостепенно значение. Те са: спецификата на тениса на маса; особеностите на техническата подготовка; психо-физиологични аспекти на ранното обучение; характерни особености на предучилищната възраст; физическо развитие и спорт, физическа дееспособност и двигателна дейност на деца от 4 до 7-годишна възраст; социалнопедагогически аспекти на първоначалния подбор; методически особености на обучението по тенис на маса в предучилищните детски заведения.

Направен е сполучлив анализ на управлението и развитието на физическото възпитание, вкл. на тениса на маса, в предучилищните детски заведения в Република България (1983–2014 г.). Предназначението на този анализ е обосновано. Той е основа на осъществено теоретично и научно-приложно изследване, проектирането на модел на управлението и развитието на тениса на маса в страната като политика, стратегия и процес на програмиране.

В глава втора на труда – „Цел, задачи, методика и организация на изследването”, в съответствие с изискванията за съвременна дисертационна разработка е представен и приложен комплекс от детайлно описани методи и методики, вкл.: контент-анализ; системен подход; структурно-функционален анализ (ретроспективен, диагностичен); експертен метод; педагогически експеримент; педагогически методи и методики (наблюдение; програми за обучение и занимания по тенис на маса; вкл. система от тестове за оценка на резултатите от изследването (13); математико-статистически методи за обработка на данни (анализи – алтернативен, вариационен (средна аритметична величина; стандартно отклонение;

най-ниска и най-висока стойност на съответния признак, вариация, сравнителен и др.).

Докторантът предлага компетентно 13 теста (тестова батерия) за провеждане на научно-приложното експериментално изследване. Те са: антропометрични показатели; показатели за физическа дееспособност; двигателни умения; психомоторни качества.

В глава трета – „Анализ на резултатите от изследването”, са представени анализи от:

- анкета (експертно проучване) с участие на 36 специалисти за спецификата на началното обучение по тенис на маса при деца от 4 до 7-годишна възраст;

- експериментално изследване на програма, вкл. методи и средства за начално обучение по тенис на маса при деца от 4–5 и 6–7-годишна възраст, включени в контролна и експериментална група. Компетентно са приложени математико-статистически методи, с което са установени връзки между отделните показатели (антропометрични, за: физическа дееспособност, двигателни умения и психомоторни качества на децата). Резултатите от изследването са детайлно анализирани и добре онагледени с таблици и фигури. Това придава научна стойност и приложимост на ползваните показатели;

- оригинален е направеният сравнителен анализ на резултатите от изследването между експерименталната и контролната група при децата от 4–5 и 6–7-годишна възраст през първата и втората година на обучението по тенис на маса, вкл. на резултатите от I и II изследване (табл. 13, 14);

- в резултат от предварителните ретроспективен и диагностичен анализ докторантът с достатъчно научни аргументи предлага: проектиран теоретичен модел на управление на развитието на тениса на маса в предучилищните детски заведения в Република България, вкл. иновационна структура и функции на национална система; технология на стратегическо и оперативно управление на тениса на маса чрез реализация на 6 основни етапа (алтернатива за приложение на резултатите от дисертационния труд).

На тази основа Цветомир Цонев показва компетентност в проектирането и реализацията на изследването чрез приложение на съвременен научен инструментариум.

Изводите и препоръките са в съответствие с формулираните и изпълнени в процеса на научно-приложното изследване задачи.

Констатираните на вътрешната защита на дисертационния труд пропуски и несъвършенства са отстранени. Направени са корекции в структурата и на някои части на съдържанието на труда.

Докторантът представя три публикации по темата на дисертационния труд, вкл. анализ на резултатите от: анкетното проучване; проведените изследвания от експериментирането на програма с иновационни средства и методи за начално обучение по тенис на маса при деца от 4 до 5 години и от 6 до 7 години.

Авторефератът представя в логическа последователност, синтезирано и прецизно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Въпрос към докторанта: Каква технология и механизми е целесъобразно да приложи за ефективно приложение на резултатите от теоретичното и научно-приложното изследване в областта на управлението и развитието на тениса на маса в предучилищните детски заведения в страната?

4. Приноси на дисертационния труд

Първо. За първи път е проектирана в теоретичен и научно-приложен аспект програма за методически подходи и средства за начално обучение по тенис на маса при деца от 4 до 7-годишна възраст.

Второ. Компетентно, професионално са проектирани и експериментирани в последователност и взаимна връзка 29 план-конспекта за начално обучение на деца от 4 до 7-годишна възраст по тенис на маса. По този начин убедително е гарантирана приложната стойност на резултатите на дисертационния труд.

Трето. Резултатите от проектирането и реализацията на дисертационния труд като процес са едно по-цялостно съвременно теоретично и научно-приложно изследване с непреходна социална стойност в областта на управлението на началното обучение на деца по тенис на маса в условията на предучилищните детски заведения;

Четвърто. Проектирана е съвременна национална система за управление на развитието на тениса на маса в предучилищните детски заведения. Нейното изграждане и функциониране е надежден инструмент за преодоляване на негативните процеси на хаотичност, на ниска социална и образователна ефективност на формите за двигателна активност във физическото възпитание.

5. Заключение

Процедурата по подготовката на докторанта, разработването и представянето на дисертационния труд за публична защита е в съответствие и на основание на чл. 12, ал. 5 на Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), във връзка с чл. 28, ал. 22 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, във връзка с чл. 46, ал. 2 от Наредбата за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” в НСА „Васил Левски”.

Гореизложеното ми дава достатъчно основание с убеденост да предложа на членовете на Научното жури да оценят положително качествата и постигнатите научни резултати на дисертационния труд на Цветомир Цонев на тема „Изследване на методически подходи и средства за начално обучение по тенис на маса при деца от 4 до 7-годишна възраст”.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури (след успешна защита на дисертационния труд) да присъдят на Цветомир Цонев образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)” – професионално направление 7.6. Спорт.

физкультура) проф.

12.01.2015 г.
София

Рецензент:

(проф. Петър Александров Банков, доктор)